

Azərbaycan Respublikası Müəllif Hüquqları Agentliyinin 2016-cı ilin yekunları üzrə görülmüş işlər barədə ətraflı Hesabatının qısa icmalı

2016-cı hesabat ilində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin iqtisadiyyat və idarəçilik sahələrində islahatların aparılması ilə bağlı fərman və sərəncamlarından, “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasından, “2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı”ndan, “Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”ndan, “Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2016-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”ndan, “Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi”ndən, icrası Müəllif Hüquqları Agentliyi tərəfindən həyata keçirilən 5 qanundan (“Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında”, “İnteqral sxem topologiyalarının hüquqi qorunması haqqında”, “Azərbaycan folkloru nümunələrinin hüquqi qorunması haqqında”, “Məlumat toplularının hüquqi qorunması haqqında” və “Əqli mülkiyyət hüquqlarının təminatı və piratçılığa qarşı mübarizə haqqında”) və digər müvafiq sənədlərdən irəli gələn aidiyyəti vəzifələrin yerinə yetirilməsi üzrə müvafiq tədbirlər görülmüş, müəlliflik hüququ və digər əqli mülkiyyət hüquqlarının təminatı, o cümlədən rəqəmli mühitdə qorunması sahəsində qanunvericilik və idarəçilik sistemlərinin müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, əhaliyə göstərilən dövlət xidmətlərinin səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətlərində fəaliyyət davam etdirilmişdir.

Bununla bağlı 2016-cı hesabat ilində Müəllif Hüquqları Agentliyinin fəaliyyət sahəsi üzrə aşağıdakı istiqamətlərdə tədbirlər həyata keçirilmişdir:

1. Qanunvericilik və normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, o cümlədən struktur islahatları ilə əlaqədar görülmüş işlər. Agentliyin Əsasnaməsində nəzərdə tutulan 70-dən çox funksiya çərçivəsində əsas hədəflərdən olan müəllif-hüquq sahəsində normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi prosesi uğurla davam etdirilmiş, “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasına prioritet sahələrdən biri kimi daxil edilmiş əqli mülkiyyət sahəsi üzrə müəllif-hüquq məsələləri və qeyri-maddi irsin qorunmasına dair 8 tədbirin reallaşdırılması üçün Agentlik tərəfindən ümumilikdə 3 qanun, 1 strategiya, 1 konsepsiya, 2 dövlət proqramı, 1 tədbirlər planı və Nazirlər Kabinetinin 8 qərar layihəsinin layihələri hazırlanmışdır.

Ölkəmizdə aparılan islahatlar çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasında dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında” 24 noyabr 2016-cı il tarixli 1125 nömrəli Fərmanının icrası ilə bağlı Nazirlər Kabinetinin 28 noyabr 2016-cı il tarixli 633s nömrəli Sərəncamına uyğun olaraq, Agentlikdə publik hüquqi şəxslər haqqında dünya təcrübəsi öyrənilmiş, təhlil edilmiş, müqayisələr aparılmış və araşdırmaların nəticəsi olaraq **“Publik hüquqi şəxslər haqqında qeydlər (kontinental Avropa və postsovet məkanının bir sıra ölkələrinin təcrübəsi)”** adlı kitabça hazırlanmışdır. Sərəncamın icrası ilə bağlı “Azərbaycan Respublikasının Müəllif Hüquqları Agentliyi” publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi”nin layihəsi, həmçinin publik hüquqi şəxslərin hüquqi təminatı ilə bağlı bir sıra qanunvericilik aktlarına dəyişiklik edilməsi barədə 10 sənəd layihəsi hazırlanaraq razılaşdırılmaq üçün Ədliyyə Nazirliyinə və Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir:

Kreativlik və biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatın inkişafını müəyyən edən müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqların rolu nəzərə alınmaqla “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlara əsaslanan istehsalın (kreativ sənayenin) iqtisadiyyatda payının hesablanması və əqli mülkiyyət aktivlərinin qiymətləndirilməsi Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi hazırlanmış və təsdiq üçün Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasından irəli gələn vəzifələr çərçivəsində görülən işlər. “Azərbaycan folklor nümunələrinin (ənənəvi mədəni nümunələrin) hüquqi qorunması və qeydiyyatı Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi hazırlanmış və hazırda aidiyyəti orqanlarla razılaşdırılma mərhələsindədir.

Folklor nümunələri və ənənəvi biliklərin qorunması ilə bağlı nəzərdə tutulan tədbirlər çərçivəsində “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Qanun layihəsi hazırlanaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına təqdim edilmişdir.

“Məlumat toplularının hüquqi qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu”na dəyişiklik edilməsi barədə” Qanun layihəsi hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş, “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə bağlı məsələlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1997-ci il 2 may tarixli 38 nömrəli qərarında dəyişikliklər edilməsi haqqında” Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsinə 11 nömrəli Əlavənin layihəsi və “Əsərlərin dövlət varidatı elan edilməsi haqqında” və “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə bağlı məsələlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2 may 1997-ci il tarixli 38 nömrəli Qərarına dəyişikliklər edilməsi haqqında” və “Əsərlərin dövlət varidatı elan edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihələri isə hazırda aidiyyəti orqanlarla razılaşdırılma mərhələsindədir.

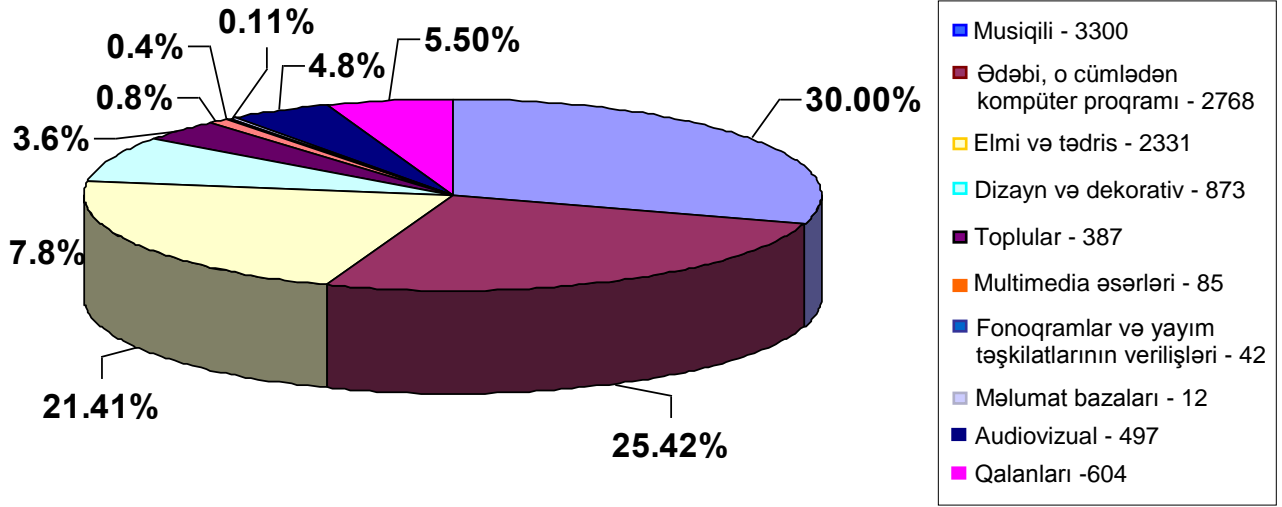
Agentlik tərəfindən hazırlanmış və təsdiq edilmiş “Müəlliflik hüququ və digər oxşar əqli mülkiyyət sahəsi üzrə Uzunmüddətli Milli Strategiya” layihəsi İnkişaf Konsepsiyasının icrası üzrə Milli Fəaliyyət Qrupuna təqdim olunmuşdur. Hazırda Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi ilə birgə verilmiş əmrə uyğun olaraq, fəaliyyət sahələri üzrə hazırlanmış layihələrin birləşdirilməsi və əqli mülkiyyət sahəsi üzrə Uzunmüddətli Milli Strategiyanın hazırlanması üzrə işlər davam etdirilir.

Hesabat ilində Azərbaycan Respublikasının **24** hökumətlərarası, nazirlik və komitələrin müxtəlif ölkələrin aidiyyəti qurumları ilə bağlanması nəzərdə tutulan **5**, MDB üzrə isə **5** müqavilə, saziş və sənəd layihələrinə əqli mülkiyyət hüquqları hissəsi üzrə rəy və təkliflər verilmişdir. Həmçinin müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqların qorunması və piratçılığa qarşı mübarizənin səmərəliliyinin artırılması sahələrində Avropa İttifaqı Komissiyası ilə birgə reallaşdırılması nəzərdə tutulan Tvinning layihəsi hazırlanmışdır. Layihə milli rəqəmsal aqreqatorun yaradılması və nəzarət markalarının tətbiqinin təmin olunması məqsədilə müvafiq hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsini və tətbiqi mexanizmlərinin yaradılmasını ehtiva edir.

2. Əsərlərin və digər əqli mülkiyyət obyektlərinin qeydiyyatı. Əsərlərin rəsmi qeydiyyatının tətbiq edildiyi 1996-cı ildən 2017-ci il 1 yanvar tarixinədək Agentlikdə **10887** əsər və əlaqəli hüquqların obyektləri, o cümlədən son vaxtlar “Elektron xidmət” bölməsi vasitəsi ilə 79 müəllifin 146 əsəri qeydiyyatdan keçirilmişdir.

Hesabat ili ərzində **342** müəllifin **543** əsəri qeydiyyatdan keçirilmiş və əsərin qeydiyyatı haqqında **554** Şəhadətnamə verilmişdir, o cümlədən “Elektron xidmət” bölməsi vasitəsi ilə müəlliflərin 60 müraciəti əsasında 49 əsər qeydiyyatdan keçirilmiş və əsərin qeydiyyatı haqqında 49 şəhadətnamə verilmişdir. Bununla yanaşı, hesabat ilində 3 müqavilə qeydiyyatdan keçirilmişdir. Əsərlərin və digər əqli mülkiyyət obyektlərinin qeydiyyatına görə Dövlət büdcəsinə **3065** manat vəsait ödənilmişdir.

1996-2017-ci illərdə qeydiyyatdan keçirilmiş əsərlərin ümumi sayı (faizlə)
(on-line qeydiyyat daxil olmaqla)



Musiqili – 30 %
 Ədəbi, o cümlədən kompüter proqramı – 25, 42 %
 Elmi və tədris – 21,41 %
 Dizayn və dekorativ – 8 %
 Toplular – 3,5 %
 Multimedia əsərləri – 0, 78%
 Fonoqramlar və yayım təşkilatlarının verilişləri - 0, 38 %
 Məlumat bazaları – 0,11%
 Audiovizual – 4, 56 %
 Qalanları – 5, 5 %

3. Əqli mülkiyyət və iqtisadi inkişafı bağli Dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin iqtisadiyyat sahəsində islahatların aparılmasına dair fərman və sərəncamlarından irəli gələn vəzifələrin icrası. İqtisadi islahatlar çərçivəsində innovativ inkişaf vacib rol oynayır və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 20 sentyabr tarixli 2345 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş **“Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2016-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”**nda nəzərdə tutulmuş 3 aidiyyəti tədbirin icrası çərçivəsində Agentlik tərəfindən Təhsil Nazirliyi, Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi və ÜƏMT-nin birgə əməkdaşlığında **“Universitetlərdə, elmi-tədqiqat və təcrübi-konstruktor müəssisələrində əqli mülkiyyət siyasəti və elmi-tədqiqat fəaliyyəti”** mövzusunda beynəlxalq seminar keçirilmişdir.

Tədbirdə **“Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının universitetlər üçün əqli mülkiyyət siyasəti modeli”**nin ölkəmizin universitet və elmi-tədqiqat institutlarının fəaliyyətinə uyğunlaşdırılması məsələləri müzakirə olunmuş, bunun nəticəsi kimi **“Universitet və elmi tədqiqat institutlarında əqli mülkiyyət siyasəti üçün milli Layihə”** hazırlanmışdır. Layihə ölkəmizdə əqli fəaliyyətin stimullaşdırılması, universitetlər və elmi-tədqiqat müəssisələrində yaradılan yaradıcılıq nəticələrinin praktiki istifadəsi məsələlərinin tənzimlənməsi məqsədlərinə xidmət edir. ÜƏMT bu layihəni dəstəkləyir və onun reallaşdırılmasına maliyyə dəstəyi göstərməyi nəzərdə tutur. Hazırda layihənin həyata keçirilməsi üzrə məsələlərlə bağli ÜƏMT və Təhsil Nazirliyi ilə müvafiq məsləhətləşmələr aparılır.

“Universitet və tədqiqat institutlarında əqli mülkiyyət siyasətləri” mövzusunda Müəllif Hüquqları Agentliyinin dəstəyi, ÜƏMT və Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent

üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilmiş subregional seminar da bu istiqamətdə aparılan işlərin tərkib hissəsi olmuşdur.

Əqli mülkiyyətin iqtisadi inkişafda rolu, elmi tədqiqat nəticələrinin tətbiqi, universitetlərdə və elmi-tədqiqat müəssisələrində əqli mülkiyyət siyasətinin müəyyən edilməsi istiqamətlərində aparılan işlər çərçivəsində ötən il “Azərbaycan Respublikasının universitetlərində əqli mülkiyyətin və elmi-tədqiqat fəaliyyətinin dəstəklənməsində Müəllif Hüquqları Agentliyinin rolu (İnnovasiyalı inkişaf və universitetlərdə (elmi müəssisələrdə) texnologiyaların kommersiyalaşması yolları)” adlı kitabça hazırlanmış, “Əqli mülkiyyət iqtisadi kateqoriya kimi və onun iqtisadi inkişafda rolu” və “Azərbaycan universitetlərində və elmi tədqiqat müəssisələrində əqli mülkiyyət sahəsində siyasət haqqında” (Azərbaycan, ingilis və rus dillərində) adlı kitabçalar təkrar nəşr edilmiş, “Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının universitetlər üçün əqli mülkiyyət siyasəti modeli” və “Universitet və elmi-tədqiqat idarələri üçün əqli mülkiyyət sahəsində siyasət haqqında nümunəvi Əsasnamə” Azərbaycan dilinə tərcümə olunaraq universitetlərə və elmi tədqiqat müəssisələrinə paylanmışdır.

“Tədbirlər Planı”nın aidiyyəti üzrə icrası çərçivəsində Agentliyin tabeliyində “Əqli Mülkiyyət Hüquqlarının Təminatı Mərkəzi”ndə qlobal rəqəmli şəbəkələrdə əqli mülkiyyət hüquqları ilə qorunan obyektlərdən istifadə edilməsinə “one-stop-shop” formatında və onlayn qaydada icazə verilməsinə əsaslanan rəqəmli hüquqları idarəetmə sistemi yaradılmışdır. Hazırda elektron bazanın formalaşdırılması işi həyata keçirilir və indiyə kimi 1900-dən çox mətn, foto, audio, video material rəqəmsallaşdırılıb və elektron bazaya yerləşdirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında” 2016-cı il 06 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanından irəli gələn aidiyyəti vəzifələrin icrasını təmin etmək məqsədi ilə müvafiq tədbirlər müəyyən edilmişdir. Bu çərçivədə görülməli işlərə **“Made in Azerbaijan”** brendinin təşviqi ilə bağlı konfransların, seminarların və dəyirmi masaların keçirilməsi; Loqoların dizaynlarının müəlliflik hüququnun obyektinə kimi qeydiyyatı ilə bağlı televiziya, radio və digər kütləvi informasiya vasitələrində təbliğatın aparılması və onların müəlliflik hüququnun obyektinə kimi qeydiyyata alınması barədə broşürlərin və kitabçaların buraxılması daxildir.

Hesabat dövründə ÜƏMT-nin, Kornell Universitetinin (ABŞ) konsorsiumu və INSEAD biznes məktəbinin (Fransa) araşdırmaları əsasında hazırlanmış “Qlobal innovasiya indeksi” (**Qİİ, Global Innovation Index**) üzrə məruzə Agentlikdə təhlil edilmiş, elmi dəlillər əsasında Azərbaycana münasibətdə yol verilmiş təhriflər göstərilmiş və bununla bağlı Müəllif Hüquqları Agentliyinin etirazını əks etdirən əsaslandırılmış Arayış Xarici İşlər Nazirliyinə göndərilmişdir. Bununla yanaşı, Dünya İqtisadi Forumunun hər il tərtib etdiyi Qlobal Rəqabətqabiliyyətlik Hesabatı da təhlil edilmişdir.

Kreativ sənaye və milli iqtisadiyyatın inkişafı. İqtisadi islahatların aparılması yeni innovativ siyasətin tətbiq olunmasını tələb edir ki, bu da son nəticədə İKT-nin sürətli inkişafı üçün münbit zəmin yaradır. Müəllif Hüquqları Agentliyi və ÜƏMT-nin birgə təşkilatçılığı ilə mart ayında keçirilmiş **“Kreativ sənayelərdən faydalanaq: Kreativlik və milli inkişaf”** mövzusunda beynəlxalq seminarın da əsas məqsədi iqtisadi islahatlara xidmət göstərmək olmuşdur. Bu çərçivədə “ÜDM-də müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlara əsaslanan istehsalın (kreativ iqtisadiyyatın) rolunun artırılması sahəsində 2017–2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın hazırlanması üzrə iş davam etdirilmiş, “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlara əsaslanan istehsalın iqtisadiyyatda payının hesablanması və əqli mülkiyyət aktivlərinin qiymətləndirilməsi Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında” Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi aidiyyəti dövlət qurumları ilə razılaşdırılmış və hazırda təsdiq olunma mərhələsindədir.

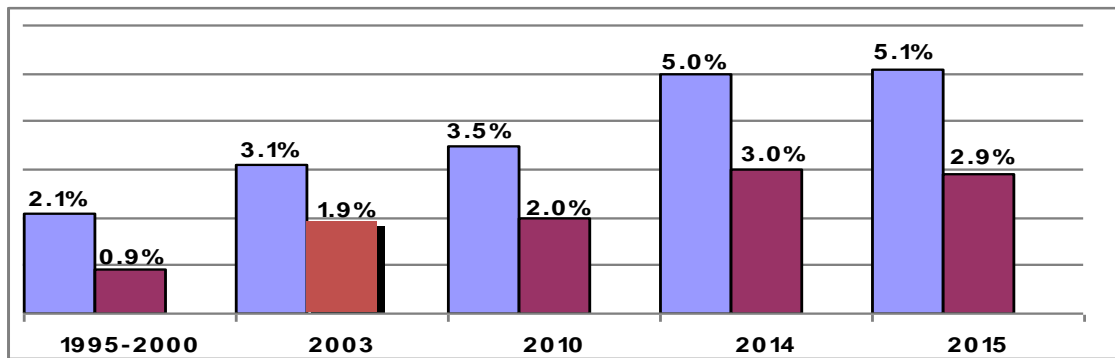
Bu sahədə maarifləndirmə məqsədilə Azərbaycan və ingilis dillərində “Kreativ iqtisadiyyat və Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı” adlı kitabça hazırlanmış, tədbirlər

zamanı iştirakçılara və maraqlı şəxslərə paylanmış, həmçinin kreativ iqtisadiyyatın inkişaf dinamikasını göstərən çoxillik statistik məlumat bazası yaradılmışdır.

Son illər aidiyyəti dövlət qurumları ilə birgə mütəmadi qaydada həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsi olaraq, ölkəmizin Ümumi Daxili Məhsulunda (ÜDM) sonuncu il istisna olmaqla, müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlara əsaslanan kreativ sənayenin payı davamlı olaraq artmışdır. Agentliyin hesablamalarına görə, kreativ sənaye sahələrinin istehsal həcmi 2003-cü ildə olan 220,5 mln. manatdan 2016-cı ilin 1 yanvarına olan vəziyyətə görə 2815,6 mln. manat səviyyəsinə çatmışdır. Bu da ölkənin ÜDM-ində kreativ sənayenin payının 5,1% olması deməkdir. Göstərilən illər ərzində müəlliflik hüququnun əsas istehsal sahələrinin ümumi həcmi 153,3 mln. manatdan 1595,6 mln. manata qədər, yəni 10,4 dəfə artmışdır.

2003-2015-ci illər ərzində ölkənin ÜDM-də müəlliflik hüququna əsaslanan sənayenin xüsusi çəkisi 3.1%-dən 5.1%-ə yüksəlmişdir ki, bu da 60%-dən çox artım deməkdir.

Azərbaycanın müəlliflik hüququna əsaslanan industriyasının və əsas müəlliflik hüququnun (əsas sahələr) ÜDM-də payı



Qeyd: 2016-cı il 1 yanvara olan vəziyyətə görə

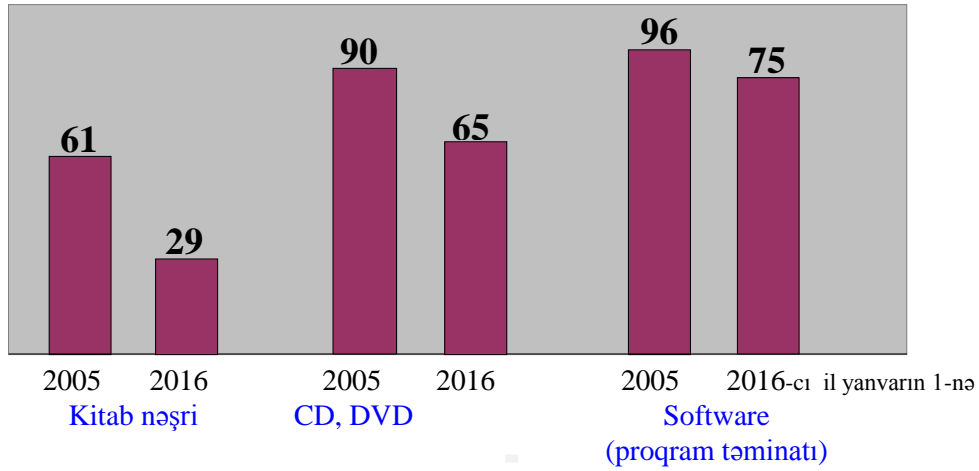
4. Hüquqların təminatı və əqli mülkiyyət mədəniyyətinin formalaşdırılması.

Hesabat ilində müəllif hüquqlarının təminatı və əqli mülkiyyət mədəniyyətinin formalaşdırılması məsələləri diqqət mərkəzində saxlanılmış, ölkəmizdə plagiatla qarşı mübarizənin gücləndirilməsi və piraçılığın səviyyəsinin azaldılması istiqamətində müvafiq dövlət qurumları ilə əlaqəli tədbirlər görülmüşdür.

Hüquqların təminatı və piraçılığa qarşı mübarizə tədbirləri çərçivəsində və "Əqli mülkiyyət hüquqlarının təminatı və piraçılığa qarşı mübarizə haqqında" Qanuna uyğun olaraq, hesabat ilində nəzarət markalarının tətbiqinə başlanılmış, müəlliflik hüququ obyektlərinin nüsxələrinə yapışdırmaq üçün nəşriyyatların müraciəti əsasında ilkin olaraq 18400 ədəd nəzarət markası verilmiş, hazırda 20-dən çox ali təhsil müəssisəsinin onlara nəzarət markası verilməsi barədə müraciətinə müvafiq qaydada baxılır.

Plagiatla qarşı mübarizə tədbirləri çərçivəsində müəlliflərin müraciətləri əsasında plagiat faktları üzrə 5 ekspert rəyi hazırlanmış, Təhsil Nazirliyi ilə əməkdaşlıqda "Elmi, tədris və ədəbi əsərlərin mətnlərində plagiat və onun qarşısının alınması yolları" mövzusunda "Dəyirmi masa" keçirilmiş, tədbirdə plagiatçılıqla mübarizənin gücləndirilməsi və dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla antiplagiat informasiya axtarış sisteminin yaradılmasının zəruriliyi vurğulanmışdır.

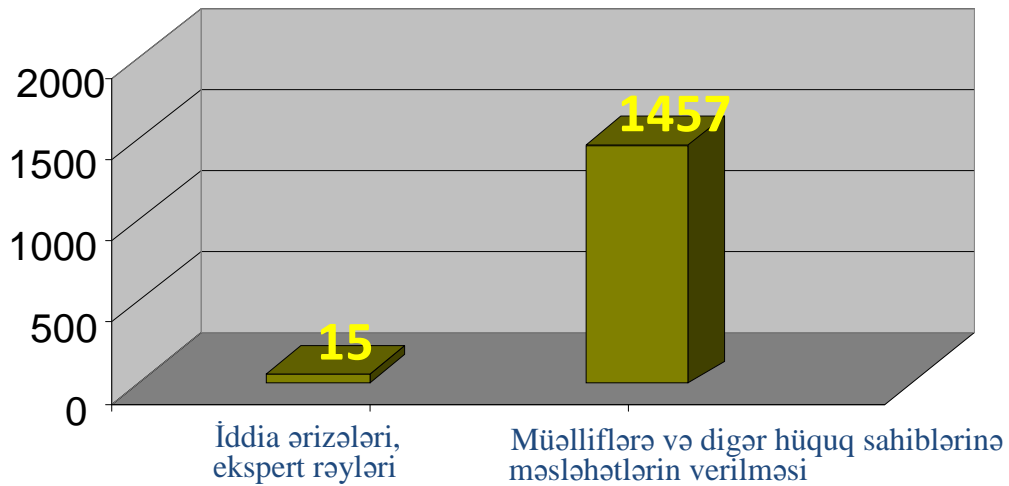
Görülən tədbirlər nəticəsində 2005-ci illə müqayisədə piraçılığın səviyyəsi kitab satışı sahəsində **61%-dən 29%-ə**, audio-video məhsul bazarında **90%-dən 65%-ə**, proqram təminatında **96%-dən 75%-ə** düşmüşdür.



Qeyd. BSA-nın 2016-cı il Hesabatında proqram təminatı sahəsində piratçılığın səviyyəsi 84% göstərilmişdir.

Agentliyin 960 nömrəli “Qaynar xətt”i və ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərən “Hüquq məsləhətxanası” il ərzində müəlliflərin və digər hüquq sahiblərinin istifadəsində olmuş, onların qaldırdıqları problemlərin həlli istiqamətində Agentliyin səlahiyyətləri çərçivəsində müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

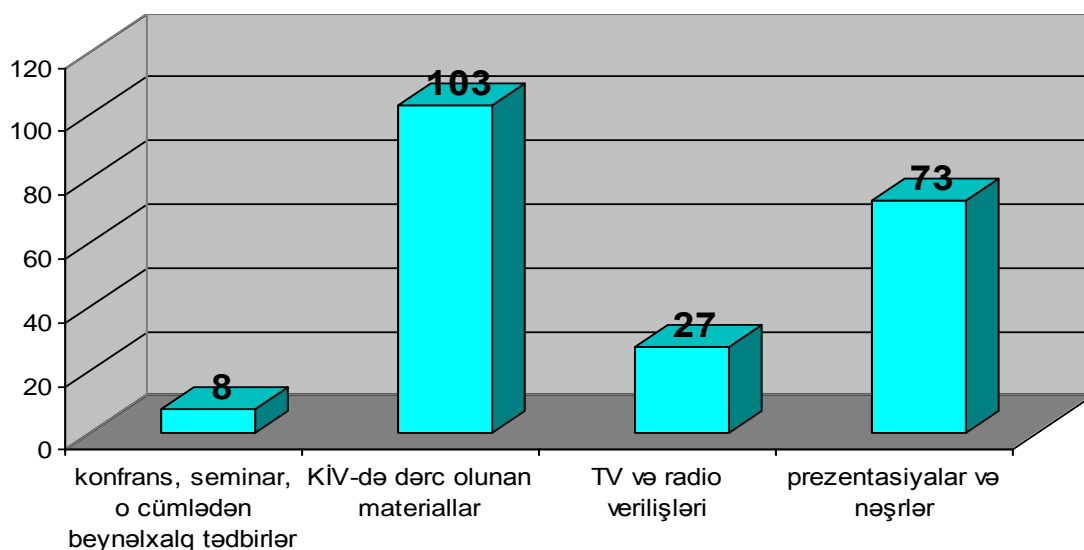
Hesabat dövründə müəlliflərin və digər hüquq sahiblərinin müəllif-hüquq məsələləri üzrə 1450-dən artıq müraciət və sorğusuna baxılmış və qaldırdıqları məsələlərin həllində, həmçinin iddia ərizələrinin tərtib edilməsində kömək göstərilmiş, müxtəlif məhkəmə instansiyalarında keçirilmiş 30 məhkəmə iclasında iştirak edilmiş, dövlət, məhkəmə orqanlarının və hüquq sahiblərinin sorğuları əsasında müəllif-hüquq məsələləri ilə bağlı 15 ekspert rəyi hazırlanmışdır.



Maarifləndirmə tədbirləri. Agentliyin təşkilatçılığı və iştirakı ilə 8 beynəlxalq və milli tədbir keçirilmiş, KİV-lərdə 100-dən çox informasiya, maarifləndirici və təbliğat xarakterli material dərc olunmuş, TV və radio kanallarında çoxsaylı veriliş və süjetlər göstərilmiş, ölkəmizi, digər dünya dövlətlərini və beynəlxalq təşkilatları təmsil edən peşəkar mütəxəssislər, alimlər, beynəlxalq ekspertlər, tarixçilər və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri tərəfindən 75-ə yaxın prezentasiya edilmişdir. Agentliyin nümayəndələri həmçinin müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə 10-dan artıq prezentasiya və çıxış etmişlər.

Hesabat ilində 6 kitab, 20-dən çox broşura və kitabça, o cümlədən “Universitet və elmi-tədqiqat idarələrində əqli mülkiyyət sahəsində siyasət haqqında nümunəvi əsasnamə”, “Azərbaycanın universitetlərində və elmi-tədqiqat müəssisələrində əqli

mülkiyyət sahəsindəki siyasət haqqında”, “Azərbaycan Respublikasının universitetlərində əqli mülkiyyətin və elmi-tədqiqat fəaliyyətinin dəstəklənməsində Müəllif Hüquqları Agentliyinin rolu (İnnovasiyalı inkişaf və universitetlərdə (elmi müəssisələrdə) texnologiyaların kommersiyalaşması yolları)” və s. kitabçalar buraxılmış və yayılmışdır.



Ənənəvi olaraq “Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü” və “Beynəlxalq Əqli Mülkiyyət Günü” ölkəmizdə təntənəli şəkildə qeyd olunmuş, bu çərçivədə silsilə tədbirlər təşkil edilmiş, əvvəlki illərdən fərqli olaraq, builki tədbirlər daha geniş coğrafiyanı əhatə etmişdir.

Qeyri-hökumət təşkilatları ilə əməkdaşlığa diqqət yetirilmiş, müəlliflərin və digər hüquq sahiblərinin əmlak hüquqlarını kollektiv əsasda idarə edən ictimai birliklərin, o cümlədən “Azərbaycan Müəllifləri” İctimai Birliyinin və “Kinorejissorlar Gildiyası” İctimai Birliyinin nümayəndələri ilə mütəmadi olaraq görüşlər keçirilmiş, onların qarşılaşdıqları problemlərin aradan qaldırılması və qaldırdıqları məsələlərin həlli istiqamətində Agentliyin səlahiyyətləri çərçivəsində tədbirlər görülmüşdür.

5. Multikultural siyasət və erməni plagiatçılığına qarşı mübarizə. “2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı” çərçivəsində, həmçinin xalqımızın folklor nümunələrinin və ənənəvi biliklərinin hüquqi qorunması, xüsusən ermənilər tərəfindən mədəni irsimizin və saxtalaşdırılması mənimsənilməsi cəhdlərinin qarşısının alınması və belə əməllərin ifşa edilməsi istiqamətində fəaliyyət davam etdirilmiş, bu çərçivədə **“Azərbaycanın multikultural siyasəti, əqli mülkiyyət və erməni saxtakarlıqları”** mövzusunda konfrans, həmçinin Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Müəllif Hüquqları Agentliyi və Alban-Udi Xristian Dini İcmasının birgə təşkilatçılığı ilə **“Alban Apostol kilsəsinin keçmişi və bu günü”** mövzusunda beynəlxalq konfrans, həmçinin “Terror multikulturalizmə qarşı” layihə çərçivəsində Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafına Dəstək Fondu və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Müəllif Hüquqları Agentliyinin birgə təşkilatçılığı ilə **“Erməni terroru və Azərbaycan multikulturalizmi”** mövzusunda I Beynəlxalq Dəyirmi masa keçirilmişdir.

Erməni oğurluqlarına qarşı görülən mübarizə tədbirləri çərçivəsində ötən il Rusiyanın müxtəlif kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycanın qədim xalq rəqsi “Uzundərə”nin erməni rəqs nümunəsi kimi təqdim edilməsi ilə bağlı əsaslandırılmış arayış hazırlanmış və KİV-lər vasitəsi ilə yayılmışdır.

Bu çərçivədə erməni saxtakarlıqlarını ifşa edən “Erməniçilik uydurmaları digər xalqların hüquqlarına xələl gətirir”, “Об азербайджанской модели мультикультурализма (на основе данных об идентичности)”, “Заметки о мультикультурализме”, “Армянский геноцид” или армянский террор?”, “Моральный террор: против нематериального и материального культурного наследия” və s. kitabçalar çap edilmiş, həmçinin “Erməni tarixi uydurmalarının tarixinə giriş”, “Öz-özünü təkzib edən “erməniçiliyin müəllif hüququ”, “Erməni müəlliflərinin kitablarındakı uydurmalara “müəlliflik hüququ” kitabçaları, “Erməni yadelli nağılları” kitabı və “Gəldim, gördüm..., mənimsədim” kitabçası (Azərbaycan, rus, ingilis və fransız dillərində), “Fövqəladə hallar və əqli mülkiyyət hüquqları ilə qorunan mədəni dəyərlər” (Azərbaycan və ingilis dillərində) təkrar nəşr edilərək keçirilən tədbirlərdə xarici qonaqlara, nümayəndələrə və tədbir iştirakçılarına paylanmışdır.

6. İKT və Elektron xidmətlər. İKT obyektlərinin müasir dövrdə elektron ticarətdə fəal iştirakı nəzərə alınmaqla, eyni zamanda “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasından irəli gələn aidiyyəti vəzifələrin icrasını təmin etmək məqsədi ilə “Qlobal rəqəmli şəbəkədə əqli mülkiyyət hüquqları ilə qorunan obyektlərdən istifadə edilməsinə “one-stop-shop” formatında və onlayn qaydada icazə verilməsinə əsaslanan rəqəmli hüquqları idarəetmə sistemi yaradılmış, elektron bazanın formalaşdırılması məqsədi ilə indiyə kimi 1900-dən çox, o cümlədən 584 mətn əsəri, 655 audio material, 225 video material, 114 foto, 411 müəllif və digər hüquq sahibi haqqında məlumat rəqəmsallaşdırılıb və elektron bazaya yerləşdirilmişdir.

Bu istiqamətdə aparılan işlərin davamı olaraq, “Mədəniyyətin rəqəmsallaşması və rəqəmli copyright dayanıqlı inkişafda” adlı kitabça nəşr edilmiş, əqli mülkiyyət sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması, mövcud kadr potensialının gücləndirilməsi məqsədi ilə Agentliyin tabeliyində Əqli Mülkiyyət Hüquqlarının Təminatı Mərkəzində “Distant təhsil və videokonfrans” sistemi yaradılmış, interaktiv Smart-klass təlim-tədris Mərkəzi fəaliyyətə başlamış, təlimlərin həyata keçirilməsi üçün 200-dən çox nəzəri, onlarla elektron təlim materialları hazırlanmışdır.

Hesabat ilində Agentliyin www.copag.gov.az saytı Xüsusi Rabitə və informasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Agentliyinin veb hosting tənzimləmələrinə uyğun olaraq, PHP 5.6.5, MySQL 5.6.22 versiyasına uyğunlaşdırılmış və təhlükəsizlik boşluqları aradan qaldırılaraq XDMX-nin serverinə köçürülmüş, Sayt vasitəsilə göstərilən 5 elektron xidmətin göstərilməsi prosedurları daha da təkmilləşdirilmiş, elektron xidmətlər göstərilməsi üçün tələb olunan sənədlərdən “**Hüquqi şəxsin dövlət reyestrindən çıxarış**” və “**Vərəsəlik haqqında şəhadətnamə**” azaldılmış, Agentliyin göstərdiyi elektron xidmətlərin səviyyəsi ASAN xidməti tərəfindən yaxşı qiymətləndirilmişdir.

7. Beynəlxalq əməkdaşlıq. Hesabat ilində ölkəmiz ÜƏMT-nin rəhbər orqanlarında, o cümlədən onun Koordinasiya Komitəsində, Proqram və Büdcə Komitəsində, ÜƏMT-nin Müəllif Hüququna dair Müqaviləsinin Assambleyasının vitse-prezidenti vəzifəsində təmsil olunmuşdur.

Ötən il ÜƏMT tərəfindən yaradıcılıq fəaliyyətini stimullaşdırmaq üçün məktəb şagirdləri kateqoriyası üzrə keçirilən yaradıcılıq müsabiqəsində Müəllif Hüquqları Agentliyi və Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı və dəstəyi ilə Bakı Avropa Liseyinin 7-ci sinif şagirdi Hüseyn Hacıyev iştirak etmiş və ilk dəfə olaraq, məktəb şagirdləri kateqoriyası üzrə qalib olmuşdur. Ona ÜƏMT-nin Qızıl medalı, xatirə hədiyyəsi və ÜƏMT-nin Baş direktoru tərəfindən imzalanmış Sertifikat verilmişdir.

Hesabat ilində Müəllif Hüquqları Agentliyinin nümayəndə heyətinin ÜƏMT üzv-dövlətlərinin Assambleyasının Cenevrə şəhərində keçirilmiş 56-cı toplantısı çərçivəsində ÜƏMT-nin Baş direktoru cənab Frensis Qarri ilə görüşü keçirilmiş və görüşdə ölkəmizdə innovasiyalara əsaslanan qeyri-neft sektorunun prioritet inkişafı və Azərbaycan brendlərinin təşviqi üçün şəraitin yaradılması barədə məlumat verilmiş, ÜƏMT ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə edilmişdir. Cənab Qarri Azərbaycanda əqli mülkiyyətin təminatı sahəsində həyata keçirilən tədbirləri yüksək

qiymətləndirərək, bundan sonra da bu sahədə aparılan işlərə ÜƏMT tərəfindən dəstək veriləcəyini xüsusi vurğulamışdır.

Ötən il Agentliyin nümayəndələri ÜƏMT-nin aidiyyəti Komitələrinin, ÜƏMT çərçivəsində təmsil olduğumuz Regional qrupun iclaslarında, həmçinin Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvləşmə prosesi çərçivəsində Cenevrədə keçirilmiş ikitərəfli danışıqlarda və İşçi Qrupun 13-cü iclasında və digər tədbirlərdə iştirak etmişlər.

Müəllif Hüquqları Agentliyinin təşkilatçılığı və dəstəyi ilə il ərzində Bakıda 5 beynəlxalq konfrans, seminar və dəyirmi masa keçirilmiş, 24 hökumətlərarası, nazirlik və komitələrin müxtəlif ölkələrin aidiyyəti qurumları ilə bağlanması nəzərdə tutulan 5, MDB üzrə 5 müqavilə, saziş və 39 digər beynəlxalq sənəd layihələrinə əqli mülkiyyət sahəsi üzrə təklif və rəy hazırlanaraq müvafiq qaydada təqdim edilmişdir.

Hesabat ilində ÜƏMT-nin, Avropa İttifaqının, "Microsoft" şirkətinin nümayəndələri ilə Agentlikdə görüşlər keçirilmiş və müəllif-hüquq sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilmişdir.

8. Maliyyə göstəriciləri. Müəllif Hüquqları Agentliyinin Aparatının saxlanması xərclərinə 2016-cı il üçün ayrılmış 632383 manat vəsaitdən 607582 manatı il ərzində təyinatı üzrə xərclənmişdir. Sair tədbirlər xərc maddəsi, o cümlədən Əqli Mülkiyyət Hüquqlarının Təminatı Mərkəzinin saxlanması xərclərinə 2016-cı il üçün ayrılmış 220155 manat vəsaitdən 206258 manatı il ərzində təyinatı üzrə xərclənmişdir.

9. Kadrların peşəkarlığının artırılması, vətəndaşların qəbulu və kargüzarlığın təşkili.

1) **Kadrların peşəkarlığının artırılması.** Hesabat ilində Müəllif Hüquqları Agentliyində kadrlarla iş müvafiq qanunvericiliyə uyğun aparılmış, 1 nəfər Ümumdünya Ticarət Təşkilatının onlayn təlim kursları çərçivəsində 3 istiqamət üzrə kursu, 2 nəfər ÜƏMT-nin onlayn kursunu və 2 nəfər isə Avropa İttifaqının "Kreativ Avropa" distant təlimlərində iştirak edərək müvafiq sertifikatlar almışlar.

2) **Kargüzarlığın təşkili və vətəndaşların qəbulu.** Hesabat dövründə kargüzarlıq işləri mövcud Təlimata uyğun aparılmış, Agentlik üzrə əmr layihələrinin hazırlanmasına, əmrlərin təyinatı və aidiyyəti üzrə çatdırılmasına və icrasına nəzarət təmin edilmişdir.

Hesabat dövründə Agentliyə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasından 43, Milli Məclisdən 1, Nazirlər Kabinetindən 375, nazirlik və komitələrdən 204, məhkəmələrdən 58, Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilindən 5, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyadan 5, bilavasitə əsərlərin qeydiyyatı ilə bağlı 565 sənəd, həmçinin digər təşkilatlardan, xarici ölkələrdən və beynəlxalq təşkilatlardan sənədlər daxil olmuşdur (cəmi 1546).

Müəllif Hüquqları Agentliyindən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına 19, Milli Məclisə 1, Nazirlər Kabinetinə 56, nazirlik və komitələrə 184, məhkəmələrə 27, hüquqi şəxslərə 145, fiziki şəxslərə 79, ictimai birliklərə 22 və digər yerli təşkilatlara, xarici ölkələrə və beynəlxalq təşkilatlara sənədlər göndərilmişdir (cəmi 605 sənəd).

Hesabat dövründə vətəndaşlardan birbaşa 661 müraciət (onlardan 76-ı elektron qaydada), digər təşkilatlardan aidiyyəti üzrə baxılmaq üçün 4 müraciət (cəmi 665) daxil olmuşdur. Müraciətlərin 565-i müsbət, 3-ü qismən həll edilmiş, 79-na müvafiq izahat verilmiş, 14-ü əsassız sayılmış, 2-si baxılmaq üçün aidiyyəti təşkilata göndərilmiş, 2-si isə hazırda icradadır. Vətəndaşların müraciətlərinə baxılmasının nəticəsi barədə məlumat və bu sahədə görülən işlər haqqında qısa Arayış Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına göndərilmişdir.

Sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin qarşılaşdıqları aidiyyəti problemlərin həlli məqsədi ilə onların müraciətlərinə baxılması işinin təkmilləşdirilməsi və müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün hesabat ilində Müəllif Hüquqları Agentliyinin müvafiq əmri ilə Apelyasiya Şurası yaradılmış və digər aidiyyəti tədbirlər görülmüşdür. Bununla

sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqpozmalarla bağlı aidiyyəti üzrə müraciət etmək imkanları yaradılmışdır.